

Postulaty kierowane do Ministra Edukacji Narodowej

Zwracamy się do Pana Ministra w imieniu niżej wymienionych organizacji i ruchów społecznych zrzeszających ludzi, którym leży na sercu dobro polskiej edukacji.

Łączy nas przekonanie, że podstawowym zadaniem polskiej szkoły powinno być tworzenie warunków do rozwoju intelektualnego i emocjonalnego uczniów poprzez rozwijanie ich zainteresowań, kluczowych kompetencji, samodzielnego i krytycznego myślenia oraz uczenie współpracy i współodpowiedzialności za społeczność, w której żyją.

Szkoła powinna przygotowywać młodego człowieka do funkcjonowania w dynamicznie zmieniającym się świecie i do bycia odpowiedzialnym obywatelem.

Obecnie realizacja tych zadań jest bardzo utrudniona. To nie tylko efekt kryzysu związanego z wdrażaniem reformy systemu szkolnego, w tym spotkania dwóch roczników w szkołach średnich, ale także konsekwencja wieloletnich zaniedbań w dostosowywaniu systemu oświaty do dynamicznych zmian cywilizacyjnych.

Dlatego zwracamy się do Pana Ministra z postulatami, których realizacja, od września 2019, pozwoliłaby naszym zdaniem na złagodzenie negatywnych skutków ubocznych reformy systemu edukacji.

Postulujemy o:

1) Dostosowanie podstaw programowych nauczania do potrzeb i możliwości uczniów na danym etapie ich rozwoju, poprzez przyznanie nauczycielom większej autonomii w doborze treści nauczania i metod pracy dydaktycznej.

Jest to postulat możliwy do realizacji, przez powołanie – w trybie umożliwiającym jawność składu i dostępność dla organizacji społecznych **-zespołu ekspertów z udziałem psychologów i doświadczonych nauczycieli praktyków**, który określi zakres wiedzy i umiejętności, na poziomie kompetencji kluczowych z wybranych przedmiotów na danym etapie kształcenia. Nauczyciel nie będzie zmuszony do realizacji obecnie obowiązującej podstawy programowej, lecz - kierując się wymaganiami dotyczącymi kompetencji kluczowych - będzie mógł uczyć według własnego szczegółowego programu nauczania, dostosowanego do potrzeb i możliwości swoich uczniów.

Wymagania i treści zawarte w obecnie obowiązującej, stworzonej w pośpiechu podstawie programowej, wymuszają przede wszystkim pamięciowe opanowanie przez uczniów nadmiernej liczby informacji z niepowiązanych ze sobą dziedzin wiedzy.

Próba realizacji tak obszernej podstawy nie pozostawia czasu na rozwijanie zainteresowań naukowych czy społecznych, nie pozwala na wprowadzanie aktywizujących metod nauczania, rozwijających współpracę, krytyczne myślenie i kreatywność.

2) Realizację obietnicy minister Anny Zalewskiej, że od września 2019 w każdej szkole będzie pedagog lub psycholog, z uwzględnieniem liczby uczniów w placówce.

Etat takiego specjalisty powinien przypadać na nie więcej niż 150-200 uczniów. Tam, gdzie na razie nie będzie to możliwe z powodu braku specjalistów, konieczne jest pilne opracowanie i wdrożenie programów wsparcia dla wychowawców i nauczycieli, a przede wszystkim dla dzieci i młodzieży, z wykorzystaniem lokalnych placówek pomocy psychologicznej.

W ostatnich latach znacząco wzrasta liczba dzieci i młodzieży z poważnymi zaburzeniami psychicznymi, zwłaszcza z depresją. Tragiczny jest też wzrost liczby samobójstw nieletnich. Brakuje miejsc na dziecięcych oddziałach psychiatrycznych, a także lekarzy specjalizujących się w psychiatrii dziecięcej. System edukacji nie może być wobec tych zagrożeń obojętny.

3) Gwarancję odpowiednich nakładów finansowych na edukację dzieci i młodzieży. Zgłaszamy pilną potrzebę realizacji dwóch postulatów finansowych dotyczących roku 2019 oraz również następnych lat.

Przede wszystkim prosimy o to, aby, pracując nad budżetem państwa na rok 2020, **rozpocząć proces zwiększania nakładów na system oświaty w Polsce tak, żeby osiągnąć w 2024 roku wskaźnik 6,0 proc. PKB.**

Taki poziom nakładów na oświatę osiągnęło już wiele krajów Unii Europejskiej, zapewniając dzięki nim wysoką, jakość edukacji i szanse rozwojowe dla dzieci i młodzieży.

Naszym zdaniem tylko znaczące zwiększenie nakładów na oświatę w budżecie państwa umożliwi kontynuację procesu podnoszenia, jakości życia Polaków oraz innowacyjność i konkurencyjność naszej gospodarki.

W krótszej perspektywie czasowej natomiast prosimy o **zagwarantowanie samorządom terytorialnym środków finansowych na podwyżki płac nauczycieli od września 2019 br. w wysokości adekwatnej do ponoszonych na ten cel wydatków.**

Uchwalona przez Sejm w dniu 13 czerwca br. nowelizacja Karty Nauczyciela wskazuje, jako źródło pokrycia kosztów podwyżek, dochody własne samorządów, a w budżecie państwa na rok 2019 nie znajdujemy niestety pozycji, z której można byłoby sfinansować zwiększone wynagrodzenia nauczycieli.

4) Zapewnienie wszystkim nauczycielom wzrostu wynagrodzeń za pracę.

Reforma edukacji nie jest możliwa bez podniesienia prestiżu zawodu nauczyciela. Konieczne jest zapewnienie nauczycielom godziwej płacy. Istnieje szansa, że wzrost wynagrodzeń powstrzyma niepokojącą falę rezygnacji z pracy w szkołach doświadczonych nauczycieli, a także zachęci młodych ludzi do wybierania zawodu nauczyciela.

Poważnym zagrożeniem dla zapewnienia uczniom dostępu do specjalistów w zawodach jest aktualny status nauczycieli przedmiotów zawodowych. Dla realnie dobrego kształcenia w zawodach niezbędne jest niezwłoczne podjęcie dialogu z organizacjami zrzeszającymi dyrektorów i nauczycieli szkół zawodowych.

Konieczne jest również zagwarantowanie środków na prowadzenie przez nauczycieli zajęć pozalekcyjnych, rozwijających zainteresowania dzieci i młodzieży. Rezygnacja z tych zajęć w ostatnich dwóch latach, odnotowana w wielu szkołach, jest bardzo niepokojąca.

5) Przyznanie samorządom terytorialnym prawa do decydowania o tworzeniu sieci szkół na swoim terenie i o zasadach rejonizacji.

Gwałtowna zmiana w strukturze szkolnictwa doprowadziła do przepełnienia budynków szkół podstawowych (co wymusza pracę na zmiany), spowodowała braki kadrowe oraz obniżenie jakości nauczania przez nauczycieli zmuszonych do podejmowania pracy w kilku oddalonych od siebie placówkach. Wielu z nich rezygnuje z tego powodu z pracy i w niektórych szkołach nie ma, kto prowadzić lekcji z określonych przedmiotów.

Samorządy mają najlepsze rozeznanie lokalnych potrzeb i kompetencje pozwalające na złagodzenie ubocznych skutków zmian w organizacji szkolnictwa.

W naszej opinii realizacja powyższych postulatów, począwszy od roku szkolnego 2019/2020, mogłyby pomóc w rozładowaniu napięcia, jakie w środowisku nauczycieli, rodziców i uczniów wywołały negatywne skutki wprowadzanej od trzech lat reformy systemu edukacji (wskazuje na nie zarówno raport NIK jak i wiele eksperckich opracowań i analiz).

Mógłby to być początek efektywnej współpracy różnych środowisk w doskonaleniu systemu polskiej edukacji.

OGÓLNOPOLSKIE
STOWARZYSZENIE
KADRY
KIEROWNICZEJ
OŚWIATY

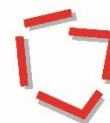
federacja
inicjatyw
oświatowych

ZWIĄZEK
MIAST
POLSKICH

STRAJK
UCZNIOWSKI

ZWIĄZEK
POWIATÓW
POLSKICH

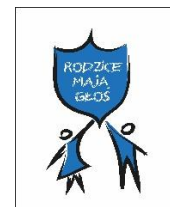
Obywatele
Dla
Edukacji

KFOR
KRAJOWE FORUM OŚWIATY
NIEPUBLICZNEJ

nie
DLA CHAOSU
W SZKOLE

RODZICE
MAJĄ
GŁOS